

фізіологічний стан. На етапі об'єктивного обстеження лікар використовує вербальні засоби комунікацій імперативної та питальної форми; тактильні та візуальні методи обстеження. Як зазначає дослідниця, проникнення в особистий простір пацієнта компенсується пониженням гучності голосу лікаря [5, с. 137]. На останньому етапі рекомендацій лікар ставить діагноз та призначає лікування або ж направляє на додаткове обстеження. В останньому випадку характерними особливостями цього етапу є імпліцитність мовлення, що спрямоване на переконання пацієнта у необхідності виконання дії, яка викликає у нього страх, чи обережність при озвученні ймовірно незадовільного для пацієнта діагнозу.

Отже, медичний дискурс уможливорює спілкування між учасниками медичної діяльності як в усній, так і в письмовій формі. Компоненти медичного дискурсу можуть бути мовними та позамовними. У нашій статті розглянуто дві класифікації медичного дискурсу. За типом ситуацій рольового спілкування виділяють симетричний та асиметричний медичний дискурс. Поділ на дискретний і недискретний медичний дискурс базується на соціальному статусі та фаховій підготовці учасників. Сугестивність є основою медичного дискурсу між лікарем та пацієнтом, адже одним з головних завдань лікаря є спонукання до певних дій, тобто вплив на поведінку пацієнта задля визначення правильного діагнозу і досягнення успішного результату лікування.

Медичний дискурс є досить перспективною темою для проведення подальших лінгвістичних розвідок. З огляду на це, маємо на меті проаналізувати труднощі англійсько-українського перекладу медичних серіалів, що передбачає дослідження способів перекладу англійської медичної термінології, мовних кліше та медичного сленгу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барсукова М. И. Медицинский дискурс: к постановке проблемы. Античный мир и мы: Материалы докл. и сообщ. науч. конф. Саратов, 2002. № 9. С. 127-132.
2. Гончаренко Н. В. Суггестивные характеристики медицинского дискурса: дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01/ Волгоград, 2007. 181 с.
3. Литвиненко Н. П. Медичний дискурс у системі фахової комунікації. Наукові записки: філологічні науки. 2015. № 138. С. 26-29.
4. Трубіцина О.С. Мовні засоби реалізації сугестії в кітасемовній масовій комунікації. Східний світ. 2013. № 2–3. С. 126-131.
5. Шаніна О. С. Медичний дискурс: комунікативно-прагматичний і сугестивний аспекти: дис....канд. філол. наук: 10.02.01/Одеса, 2016. 254 с.
6. Harris S. Z. Discourse Analysis. Linguistic Society of America. 1952. № 1. С. 1-30.

Зубрик Катерина

Науковий керівник – викл. Шенгічак Валентина

МІСЦЕ КОМУНІКАТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ

На початку ХХІ століття формується характерна тенденція до посилення комунікативної спрямованості навчального процесу – його наближеність до реального процесу спілкування. Розробкою комунікативного методу займалися багато наукових колективів та методистів у різних країнах. Найбільш вагомий внесок в обґрунтуванні методу зробили Г. Уїдоусан, У. Литлвуд, Г.Е. Піфо, Ю.І. Пассов.

Комунікативний підхід в найбільшій мірі відбиває специфіку іноземної мови як навчального предмета в середньому навчальному закладі. Цей підхід визначився в результаті методичного осмислення наукових досягнень в галузі лінгвістики – теорії комунікативної лінгвістики і психології та теорії діяльності, що знайшло відображення в роботах з психології та методики навчання іноземних мов (О.О. Леонт'єв, І.О. Зимня, Ю.І. Пассов, С.Ф. Шатілов, Г.В. Рогова та інші) [3, с. 302].

З позиції комунікативного підходу процес навчання іноземної мови будується адекватно реальному процесу мовленнєвого спілкуванні, тобто процес навчання є моделлю процесу мовленнєвої комунікації. Проте процес навчання не може повністю співпадати з процесом

комунікації, який має місце в реальному житті, оскільки навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах відбувається в умовах рідномовного оточення. Тому йдеться тільки про максимальне зближення процесів навчання і реального спілкування за такими найважливішими параметрами як комунікативно-вмотивована мовленнєва поведінка вчителя та учнів і предметність процесу спілкування, що забезпечується ретельним відбором комунікативно-мовленнєвих намірів, тем, ситуацій, які віддзеркалюють інтереси та потреби учнів.

На думку сучасних психологів та педагогів якість виконання діяльності і її результат залежать перш за все від потреб індивіда, його мотивації. Саме мотивація викликає цілеспрямовану активність учнів, що визначає вибір засобів і прийомів, їх впорядкування і досягнення мети. Мотивація є тому запусковим механізмом всякої людської діяльності (праці, спілкування чи пізнання). Живить і підтримує мотивацію відчутний, реальний, етапний і кінцевий успіх [5].

Розглядаючи мотивацію як важливу складову частину процесу оволодіння комунікативною компетентністю, слід пам'ятати, що мотивація відноситься до суб'єктивних якостей учня, вона визначається його особистими спонуканнями, пристрастями і потребами. Це спричиняє труднощі щодо формування мотивації. Вчитель може вплинути на неї лише опосередковано, створюючи передумови, на основі яких в учнів виникає особиста зацікавленість у роботі. Для цього вчителю необхідно бути обізнаним із мотивами діяльності учнів, бути здатним поставити себе на їх місце. Вчитель повинен також знати весь арсенал мотиваційних засобів, типи і підтипи мотивації та їх резерви. Серед основних видів мотивації оволодіння англійською мовою розрізняють зовнішню та внутрішню мотивації [2].

Зовнішня мотивація знаходиться під впливом потреб суспільства і має два підвиди: широку соціальну та вузькоособисту мотивації. Внутрішня мотивація зумовлена характером самої діяльності та її основними підвидом вважається мотивація успішності. Як зовнішня, так і внутрішня мотивації можуть носити позитивний та негативний характер. Розрізняють і такі підвиди мотивації як віддалена (дискантна, відстрочена) і близька (актуальна) мотивація. Прикладом зовнішньої соціальної мотивації може бути бажання брати участь у міжнародних форумах молоді, а зовнішньої вузькоособистої – набуття престижної професії, для чого необхідне володіння іноземними мовами. Негативна мотивація – нелюбов до іноземної мови. Внутрішня мотивація зумовлюється самим процесом оволодіння іноземною мовою: одержання задоволення від читання текстів англійською мовою [1; 2; 7].

Внутрішня мотивація поділяється також на комунікативну, лінгвопізнавальну та інструментальну [4, с. 48]. Комунікативна мотивація – це бажання учнів спілкуватися іноземною мовою в усній та писемній формах. Неформальні бесіди з учнями показали, що незалежно від віку і соціального статусу всі вони свідомо і одностайно формують свої потреби як виключно комунікативні: говорити іноземною мовою з товаришем, колегою, читати для розширення кругозору, з професійною метою і для задоволення, писати іноземному товаришу, колезі.

Однак, незважаючи на таке велике прагнення спілкуватись зі сторони учнів, саме цей тип мотивації найважче зберегти. Справа в тому, що при оволодінні англійською мовою в атмосфері рідної мови, англійська мова постає як штучний засіб спілкування, який не може конкурувати з рідною мовою. І так-звані «природні» ситуації, що використовуються при навчанні, носять по суті штучний характер. Тому, якщо розраховувати лише на природу комунікацію англійською мовою, навряд чи вдасться зберегти мотивацію і досягти успіху [6].

Отже, важливо розуміти що комунікація англійською мовою на заняттях носить в основному умовний характер, і це наближує її до сценічної комунікації. Звідси звертання до уяви учнів, до фантазії, гри є органічним компонентом ефективного навчання англійської мови. Навчаючій стороні слід постійно спонукати учнів до перевтілення у типові характери, провадячи їх через різноманітні «типові обставини».

ЛІТЕРАТУРА

1. Дзюбо Л.В., Гриценюк Л.І. Мотивація навчальної діяльності як психолого-педагогічна проблема. Психолінгвістика. 2009. Вип. 4. С. 33-43. URL: [http:// www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-)

- bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe ?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IM AGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/psling_2009_4_5.pdf
2. Морська Л.І. Теорія та практика методики навчання англійської мови. Тернопіль: Астон, 2003. 248с.
 3. Ніколаєва Н.В. Сучасні підходи до викладання іноземних мов // Іноземні мови. 2001. № 1. С. 50-57.
 4. Ніколаєва С.Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2010. № 2. С. 11-17.
 5. Пассов Е.И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению. М.: Русский язык, 1989. 276 с.
 6. Brophy J. Motivating students to learn (2nd ed.). Mahwah, NJ: Erlbaum, 2004. 413 p.
 7. Quevillon K. Technology Motivation: 5 Simple Ways to Help Students. Hallr. 2015. URL: <https://hallr.com/technology-motivation-help-students>

Нестерук Катерина
Науковий керівник – д-р Ладжа Ольга

ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ПЕРСУАЗИВНОСТІ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ БОРИСА ДЖОНСОНА

Як відомо, мова – це найважливіший засіб передачі інформації, однак лише цим не обмежується її функціонування у всіх сферах соціуму. У зв'язку зі зростанням ролі засобів масової інформації та розширенням меж політичного дискурсу можемо спостерігати посилення уваги політиків до використання мови як ефективного методу, за допомогою якого можна здійснювати вплив на свою аудиторію у процесі комунікативної взаємодії.

Дослідженню політичного дискурсу та вербальних засобів впливу на суспільну свідомість присвячено праці багатьох зарубіжних і вітчизняних науковців: М. Фуко, Р. Барта, М. Бахтіна, А. Грамші, О. Кубрякової, О. Шейгал, І. Бутової, К. Серажим, Л. Максимчук, А. Худолія, В. Лук'янець, Л. Павлюк, В. Павлуцької, О. Красненко та ін. Отож підвищений інтерес дослідників до вивчення феномену політичних промов та їхньої здатності здійснювати вплив на слухачів зумовлює актуальність обраної теми, оскільки в центрі нашої розвідки будуть засоби вираження переконаності в політичному дискурсі.

Мета праці – виявити засоби вираження персуазивності на матеріалі політичних промов прем'єр-міністра Великої Британії Бориса Джонсона.

Слід зазначити, що вираження переконаності потребує об'єктивності, бездоганної логічності, доказовості, аргументованості, послідовності, ясності та точності висловлювання [2, с. 6], а також доцільності використання відповідних мовних тактик і певних лінгвістичних засобів як на морфологічному, так і на лексичному та синтаксичному рівнях мови. С. Богатова зазначає, що британський прем'єр-міністр для того, щоб здійснити персуазивний вплив на аудиторію, послуговується кількома комунікативними підходами, наприклад: узагальнення, «перетворення», апеляція до авторитету, порада і обіцянка [1, с. 51-53].

Щодо морфології, то Борис Джонсон досягає персуазивного впливу за допомогою використання дієслова to be у формі теперішнього часу (am/is/are), акцентуючи у такий спосіб увагу на сьогоднішні: «The coronavirus is the biggest threat this country has faced for decades – and this country is not alone. All over the world we are seeing the devastating impact of this invisible killer...» [4].

Для того, щоб запевнити громадян у своїй активній діяльності щодо вирішення невідкладної проблеми, британський політик нерідко вживає у своєму дискурсі тривалі часові форми дієслова: «The weeks ahead will be the hardest yet but I really do believe that we are entering the last phase of the struggle. Because with every jab that goes into our arms, we are tilting the odds against Covid and in favour of the British people» [3].

Упадає в око використання Б. Джонсоном у своїй персуазивній промові модальних дієслів, що означають передусім необхідність, обов'язковість: «We must stay alert. We must continue to control the virus and save lives. And yet we must also recognise that this campaign against the virus has come at colossal cost to our way of life»; переконливу рекомендацію: «We said that